

ADOBE
CREATIVE CLOUD

magyar
nyelvű
változat

Illustrator Bitképek és nyomtatás

Dr. Pétery Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-137-7

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2013

© Mercator Stúdió, 2013

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu

www.facebook.com/mercator.studio

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-30-59-489

e-mail: peteryk@t-online.hu

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	7
BITKÉPEK KEZELÉSE	11
Csatolások kezelése.....	15
Szerkesztés a forrásprogramban.....	20
Szűrők és hatások alkalmazása	21
Grafikus szűrők, hatások	24
Illustrator hatások	25
Rajzelem mozaikká.....	25
Vágójelek.....	27
Stilizálás hatások.....	27
Vetett árnyék	28
Színek szűrői	29
Fekete felülnyomása.....	29
Objektumszínek sorrendje	30
Színigazítás	31
Átalakítás szürke árnyalatossá	32
Színinvertálás	32
Telítettség.....	33
Torzító hatások.....	33
Alakítás	33
Cikk-cakk	35
Csavarás	36
Érdesítés	36
Szabad torzítás.....	37
Tekerés.....	38
Benyomás és felfújás.....	38

Alakzatok átalakítása.....	39
Térbeli hatások.....	40
Térbeli test képzése kihúzással és letöréssel.....	40
Térbeli test képzése forgatással.....	44
Térbeli elemek forgatása.....	46
Photoshop szűrők.....	47
Ecsetvonás szűrők.....	50
Árnyékolás.....	50
Döntött ecsetvonások.....	51
Elkent tónusok.....	51
Filctoll.....	52
Fröcskölés.....	52
Kontúrkiemelés.....	52
Sötét tónusok.....	53
Tollkörvonal.....	53
Felület (Textúra) szűrők.....	54
Festett üveg.....	54
Foltminta.....	54
Mozaiklapok.....	55
Repedezettség.....	55
Szemcsézett.....	55
Felületképző.....	56
Videó szűrők.....	56
NTSC színek.....	56
Összefűzés.....	56
Művészi szűrők.....	57
Akvarell.....	57
Alapozás.....	57
Film szemcsézettsége.....	58
Freskó.....	58
Kenőkés.....	59
Kivágás.....	59

Kontúrozás	60
Maszatoló	60
Mázolás	60
Műanyag borítás	61
Neonfény	61
Pasztellkréta	62
Száraz ecset	62
Színes ceruza	63
Szivacs	63
Képpontosítás szűrők	63
Borzolás	64
Kristályosítás	64
Pointillista	64
Színes raszterrács	65
Vázlat szűrők	65
Bélyegző	66
Dombormű	66
Faszén	66
Fénymásolat	67
Gipsz	67
Jegyzetpapír	68
Kréta és szén	68
Króm	68
Merített papír	69
Raszterrácsminta	69
Szövet	70
Tépett szegélyek	70
Tollrajz	70
Zsírkréta	71
Stilizálás szűrő	71
Neon perem	72
Bitkép torzító szűrők	72

Szórt fény	72
Vízfelszín	72
Üveg	73
Élesítés szűrő	73
Gauss életlenítés	74
Sugaras életlenítés	74
Intelligens életlenítés	75
Raszterhatások beállítása	75
Vektoros elemek raszterizálása	77
Photoshop képek használata	77
A behelyezett kép színbeállítása	78
A behelyezett kép megkettőzése	79
A behelyezett kép lecserélése	79
Grafika exportálása Photoshopba	79
SZÍNKEZELÉS, NYOMTATÁS	83
Alátöltés	84
Oldalbeállítás	87
Színkezelés	91
Színek ellenőrzése a képernyőn	95
Nyomtatási beállítások	96
Mozaikos grafikák beállítása	99
A kifutó és a nyomdai kellékek	100
Színrebotás	101
Egyéb beállítások	104
A nyomtató beállítása	105
A nyomtatás elhelyezése	108
A dokumentum nyomtatása	108
Munkafolyamat-automatizálás	110
Kötegelt parancsvégrehajtás	114
Felhasznált és ajánlott irodalom	117

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés-és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A vektorgrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Illustrator nevű programja, amely a bitképes Photoshophoz hasonlóan egyfajta etalon, ipari szabvány a grafikával foglalkozók körében. Az első Illustrator 1987-ben jelent meg. Eredetileg Apple Macintosh számítógépeken volt használható, később megjelent IBM kompatibilis személyi számítógépeken használható változata is. A vektoros rajzszerkesztők egyik legelterjedtebb, legkedveltebb programja az egész világon. E piacon a CoreIDRAW örök vetélytársa. Míg az ellenlábas népszerűségét annak köszönheti, hogy komplex programcsomag részeként árulják, az Illustrator mellett szól, hogy Macintosh számítógépeken is használható, minden szokásos vektoros formátumot kezel (importál és exportál), saját grafikus formátumát (.ai) a fontosabb grafikus és kiadványszerkesztő programok felismerik, eszközeit könnyen kezeli a piacvezető raszteres képszerkesztő (Adobe Photoshop) felhasználói, illetve ugyanezeket a vektoros rajzeszközöket építették

be az egyik legújabb kedvenc, a kiadványszerkesztő Adobe InDesign programba is. A program CS (11-es) változata 2004-ben jelent meg, majd hamarosan, 2005-ben előrukkoltak a 12-es (CS2) változattal, amelyet magyar nyelvű felhasználói felülettel is kiegészítettek. A CS3-as változat 2007-ben jelent meg. Ebben sajnos, a súgó nyelve továbbra is angol maradt. A CS4 változat 2008-ban, a CS5 változat 2010-ben debütált, hamarosan ezt is lokalizálták. A CS6 verzió 2012-ben, a CC (17.) 2013-ban jelent meg. A magyarítás eredményeit, szóhasználatát alkalmaztuk jelen sorozatunk könyveiben is, melyek alapját már a magyar változat képezte.

Az Illustratorból származó grafikák, lapterv felhasználhatók az interneten, nyomtatásban és multimédiás video animáció alapjaként. Az Illustrator fájlok természetesen más Adobe programokban is feldolgozhatók, sőt a program .ai formátumát a leggyakrabban használt irodai (például a Microsoft Word) és konkurens grafikai szoftverek (például a CorelDRAW) is felismerik. A legújabb technológiát a dinamikus változó adatbázis tartalom nyugvó XML-dokumentumok, valamint a csoportmunka kiterjesztése testesítik meg. Az előbbi óriási segítséget nyújt egy sablonra épülő dokumentum előállításában, miközben biztosítja, hogy ne számtalan mutáció készüljön, az utóbbi pedig – ha korábban a Creative Suite CS4 programcsomagot telepítettük – lehetővé teszi a munkacsoport számára a dokumentumok pontos verziókövetését, miközben a hozzáférési jogosultságok egy kézben tarthatók.

Az Illustratorral szinte mindenféle, vektoros rajzzal, sőt egyes képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban az előző változathoz képest több újdonság jelent meg, amelyek közül a legfontosabbakat a *Kezdő lépések* könyv elején, külön fejezetben ismertetjük. A CC verzióban megjelent újdonságok röviden:

- Új terjesztési mód (Creative Cloud letöltéssel)
- Új szoftverek
- Képek megosztása a Behance platformon
- Beállítások szinkronizálása a Creative Cloud fiókon keresztül
- Automatikus sarokgenerálás
- Képek az ecsetekben
- Több fájl elhelyezése

- Kuler panel
- CSS kód kezelése
- SVG grafikus stílusok exportálása CSS-be
- Korábbi funkciók továbbfejlesztése

A könnyebb kezelhetőség és költségtakarékosság érdekében az Illustrator programmal kapcsolatos ismereteket is több kötetben dolgoztuk fel. A *Bitképek és nyomtatás* című kötet a programnak a raszteres képek feldolgozására beépített eszközeit mutatja be a vektorizáláson kívül (melyet a *Kezdő lépések* kötetben tárgyaltunk). Ezen túlmenően kitérünk a grafikák nyomtatási lehetőségeire, valamint a feladatok automatizálására is.

A Macintosh és a PC platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg. A PC-ken elterjedten használjuk a jobb egérgombbal megjeleníthető helyi menüket, ehhez a Mac felhasználóknak a **Ctrl** billentyű nyomva tartása közben kell kattintaniuk az objektumra.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. A kötet illusztrációi részben a Windows 7, részben a Windows 8.1 operációs rendszerből származnak (felismerhető a párbeszédpanelek kék színű szegélyéről).

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 7.0 (illetve későbbi változat) vagy Adobe Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival je-

lölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől – különös tekintettel arra, hogy a kötetet még a program béta változatának ismeretében kezdtük el írni. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

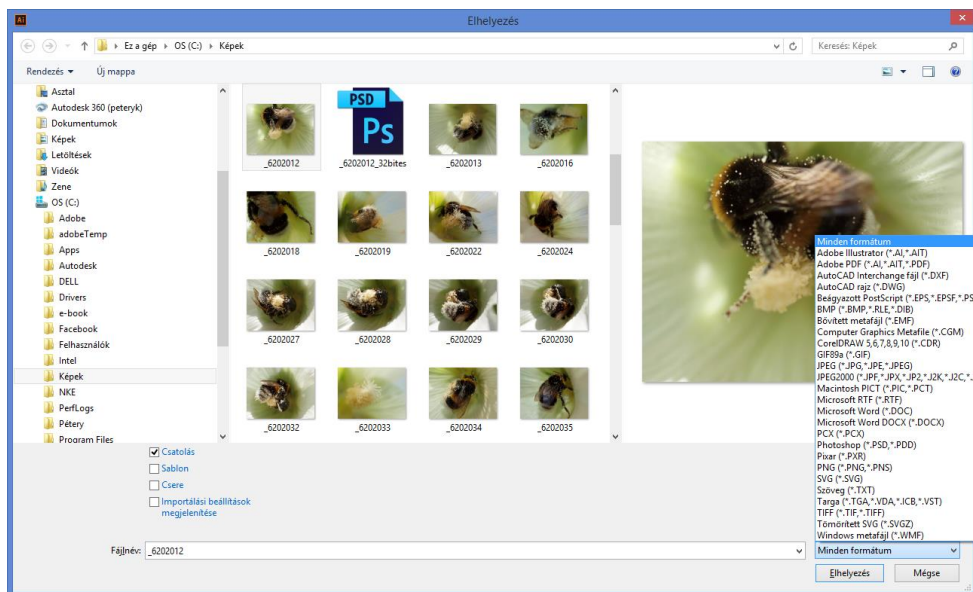
Szentendre, 2013. október
Köszönettel

a szerző.

BITKÉPEK KEZELÉSE

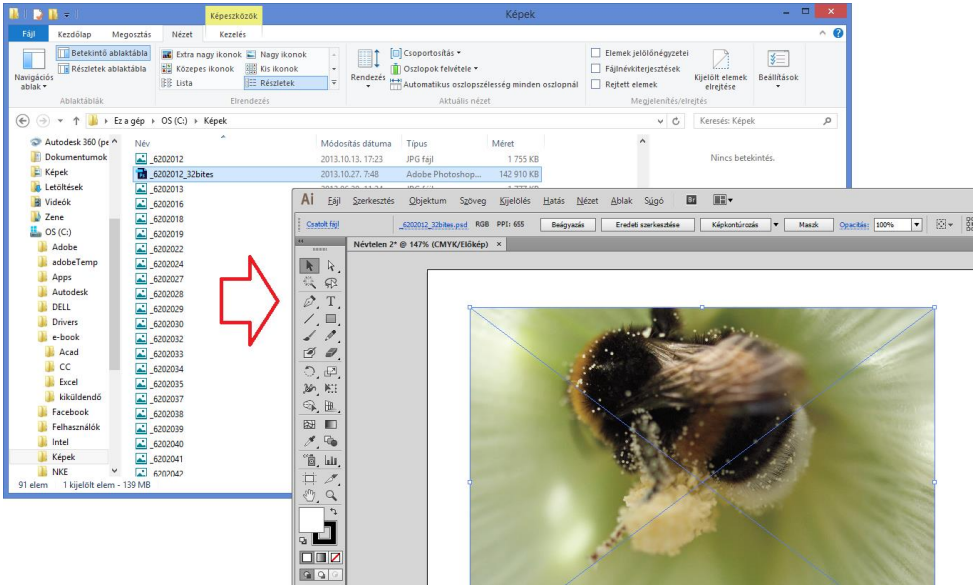
A bitképek képpontokból felépülő képek, ahol minden egyes képpont tulajdonságai külön beállíthatók. Az ilyen dokumentumok professzionális feldolgozó, manipuláló eszköze az Adobe Photoshop programja.

1-1. ábra

A bitképek az Illustrator dokumentumaiba is beépíthetők a **Fájl** menü **Ehelyezés** parancsával, illetve a vágólapra másolt képek, részletek beillesztésével, amelyhez a **Szerkesztés** menü **Beillesztés**. parancsát használjuk. Korábban az Illustratorba e parancsokkal csak 8 bites képeket illeszthettünk be. Ha nagyobb bitmélységű képekkel próbálkoztunk, akkor hibaüzenetet kaptunk. Megjegyezzük, hogy vágólapon keresztül történő mozgatáskor hibaüzenet nélkül megoldható volt a beillesztés. A CC változatban frissített fájlkezelési megoldásoknak köszönhetően nyugodtan próbálkozhatunk akár 32

bites Photoshop PSD fájlok elhelyezésével is (lásd az 1-2. ábrát). Egyetlen hátrány – az ilyen képek hatalmas méretén túl –, hogy még az új fájlkiválasztó ablakban sem jelenik meg az ilyen dokumentumok mintaképe.

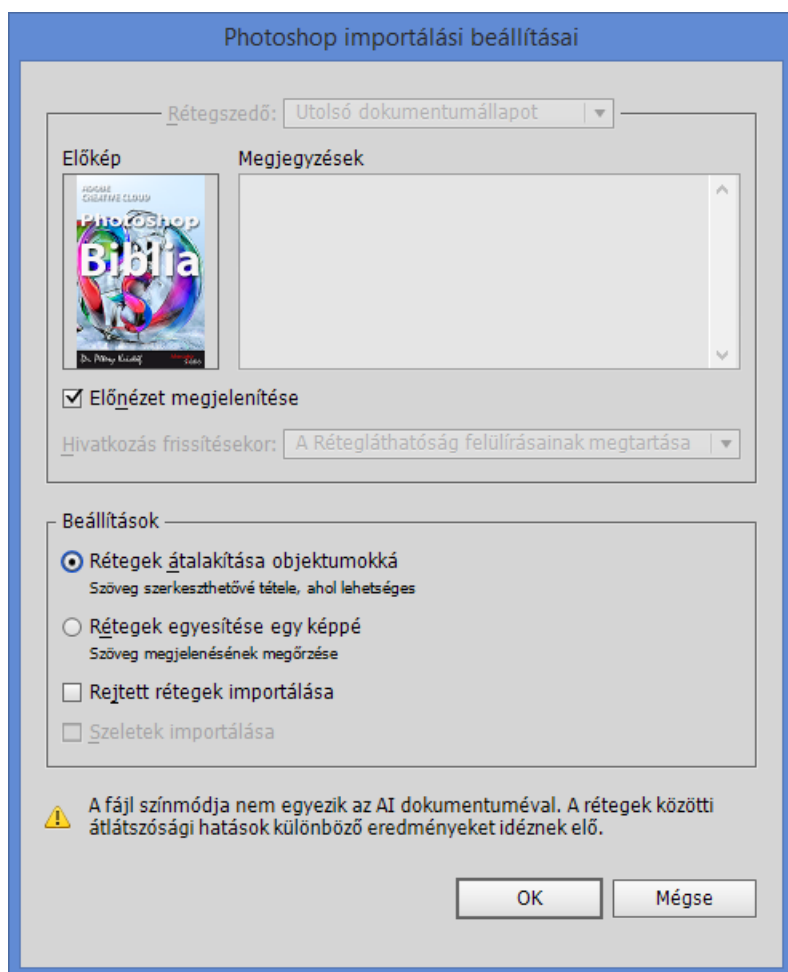
1-2. ábra

Az **Elhelyezés** párbeszédpanel a **Megnyitás** párbeszédpanelhez hasonlóan kezelendő (lásd az 1-1. ábrát). A CC változatban az ismertebb formátumú raszteres képek a mintaablakban a vektorképekhez hasonlóan megjelennek, ha bekapcsoljuk a Betekintő ablaktáblát. A minta alapján történő kiválasztáshoz válasszuk a nyomógomb menüjének **Miniatűrök** parancsát (sajnos, ekkor nemcsak a Photoshop PSD, de az Illustrator AI fájlok is csak az alkalmazásra jellemző miniatűrrel jelennek meg).

A rétegeket, képtérképeket, szeleteket tartalmazó Photoshop bitképek (nem hivatkozott, azaz nem csatolt) beillesztése esetén a program a parancs végrehajtása előtt megjeleníti az 1-3. ábra szerinti párbeszédpanelt (ha az **Elhelyezés** párbeszédpanelen töröltük a **Csatolás** és bekapcsoltuk az **Importálási beállítások megjelenítése** jelölőnégyzetet – minden más esetben a Photoshop dokumentum összeolvasztott rétegekkel kerül beillesztésre, amely a kép ak-

tuális állapotát tükrözi). A **Photoshop importálási beállításai** párbeszédpanelen figyelmeztetés jelenik meg, ha az elhelyezett objektum és az Illustrator garfika színmódja eltérő, mert ez befolyásolhatja az átlátszósági tulajdonságok megjelenését.

Az első választókapcsolóval (**Rétegek átalakítása objektumokká**) kérjük, ha a Photoshop rétegeit meg szeretnénk őrizni. Ekkor a szöveges rétegek is szerkeszthetők maradnak, ahol ez lehetséges, vagyis minden Photoshop réteg különálló objektum lesz.

1-3. ábra